

Projekt

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU**

z dnia ..... r.

**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Jar Rzeki Raduni”**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098, 1718, z 2022 r. poz. 84) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 28/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2012 r. poz. 3434 oraz Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2552) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) załącznik nr 6 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia;
- 4) załącznik nr 7 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia;
- 5) usuwa się załącznik nr 8;
- 6) usuwa się załącznik nr 9;
- 7) usuwa się załącznik nr 10.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011.

Lp.	Przedmiot ochrony	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń
1.	6430 Ziołorośla górskie <i>(Adenostylion alliariae)</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>(Convolvuletalia sepium)</i>	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony
2.	9160 Grąd subatlantycki <i>(Stellario-Carpinetum)</i> 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>(Salicetum</i> <i>albo-fragilis, Populetum</i> <i>albae, Alnenion</i> <i>glutinoso-incanae)</i> i olsy źródłiskowe)	Zagrożenia istniejące: 1) B02 Gospodarka leśna i plantacyjna, użytkowanie lasów i plantacji (występowanie sosny i świerka w drzewostanach); 2) G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie (poruszanie się osób poza wyznaczonym szlakiem pieszym powodujące niszczenie siedlisk, przyspieszanie procesów erozji zboczy). Zagrożenia potencjalne: 1) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie (zmiana poziomu piętrzenia wody przy elektrowni wodnej w Rutkach); 2) B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) – niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna w strefie 50m od granic rezerwatu (wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo i geograficznie, stosowanie rębni zupełnych).
3.	91F0 Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe <i>(Ficario-Ulmetum</i>	Zagrożenie istniejące: G05.01 wydeptywanie, nadmierne użytkowanie (poruszanie się osób poza wyznaczonym szlakiem pieszym powodujące niszczenie siedlisk, przyspieszanie procesów erozji zboczy). Zagrożenia potencjalne: 1) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie (zmiana poziomu piętrzenia wody przy elektrowni wodnej w Rutkach); 2) B02.01 odnawianie lasu po wycince (nasadzenia) – niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna w strefie 50m od granic rezerwatu (wprowadzanie gatunków obcych siedliskowo i geograficznie, stosowanie rębni zupełnych).

4.	1032 Skójka gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	Zagrożenie istniejące: G01.01.02 niemotorowe sporty wodne (mechaniczne niszczenie zgrupowań bentosu rzeki Raduni przez spływy kajakowe) Zagrożenia potencjalne: <ol style="list-style-type: none"> 1) H01.09 zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych – zanieczyszczenie rzeki Raduni 2) J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie (pogłębianie dna rzeki Raduni, modyfikacja brzegów, usuwanie zalegających w korycie głazów i kamieni oraz martwego drewna).
----	---	---

Cele działań ochronnych w stosunku do poszczególnych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	6430 Ziołorośla górskie (Adenostylin alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	Nie dotyczy - brak przedmiotu ochrony.
2.	9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	<ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymanie powierzchni 51,38 ha; 2) utrzymanie wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” na właściwym poziomie (FV), tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego z uwzględnieniem specyfiki regionalnej; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” na właściwym poziomie (FV), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zachowane są naturalne stosunki ilościowe; 4) utrzymanie wskaźnika „udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych) na właściwym poziomie (FV), tj. >90%; 5) utrzymanie wskaźnika „udział graba” na właściwym poziomie (FV), tj. >10% w drzewostanie; 6) utrzymanie wskaźnika „udział gatunków wczesnosukcesyjnych w drzewostanie” we właściwym stanie (FV), tj. <10% ale obecne; 7) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce ekologicznie w drzewostanie” we właściwym poziomie (FV), tj. < 10%; 8) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na niezadowalającym poziomie (U1), tj. <10% i nie odnawiające się; 9) utrzymanie wskaźnika „naturalne odnowienie drzewostanu” na właściwym poziomie (FV), tj. obfite z udziałem graba; 10) utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” na właściwym poziomie (FV), tj. brak; 11) utrzymanie wskaźnika „struktura pionowa i przestrzenna roślinności” na właściwym poziomie (FV) tj. zróżnicowana; >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki, prześwietlenia.

3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie powierzchni 3,60 ha; 2) utrzymanie wskaźnika „gatunki charakterystyczne” na właściwym poziomie (FV), tj. kombinacja florystyczna typowa dla łągu; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV), tj. < 1 % i nie odnawiające się; 4) utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” na właściwym poziomie (FV), tj. obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny- sporadyczny; 5) utrzymanie wskaźnika „reżim wodny, w tym rytm zalewów” na właściwym poziomie (FV) tj. dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego zbiorowiska roślinnego.
4.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie powierzchni 10,64 ha; 2) utrzymanie wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” na właściwym poziomie (FV), tj. typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego z uwzględnieniem specyfiki regionalnej; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy” na właściwym poziomie (FV), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska na większości obszaru; 4) utrzymanie wskaźnika „różnorodność gatunkowa warstwy krzewów” na właściwym poziomie (FV), tj. 4 i więcej gatunków; 5) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce ekologicznie w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV), tj. < 10%, na większości obszaru; 6) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie” na właściwym poziomie (FV), tj. < 1% i nie odnawiające się; 7) utrzymanie wskaźnika „ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie” na właściwym poziomie (FV), tj. obecny najwyżej 1 gatunek, nieliczny, sporadyczny.
5.	1032 Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie wskaźnika „liczebność” na właściwym poziomie (FV), tj. >10 os./1 m biegu rzeki; 2) utrzymanie wskaźnika „struktura wiekowa” na właściwym poziomie (FV), tj. obecne osobniki w wieku przedzrodzonym (które mają najwyżej 3 lata), co świadczy o tym, że populacja rozradza się; 3) utrzymanie wskaźnika „struktura wielkości ciała” na właściwym poziomie (FV), tj. obecne osobniki w całym zakresie wyróżnionych klas długości muszli (o długości muszli do 30 mm, w zakresie 30-60 mm i powyżej 60 mm); 4) utrzymanie wskaźnika „zasiedlenie odcinka rzeki” na właściwym poziomie (FV), tj. 60-100%; 5) utrzymanie wskaźnika „obecność antropogenicznych zmian w budowie koryta” na właściwym poziomie (FV), tj. koryto rzeki naturalne (brak widocznych cech regulacji itp.); 6) utrzymanie wskaźnika „obecność punktowych źródeł zanieczyszczeń” na właściwym poziomie (FV), tj. nie stwierdzono punktowych źródeł zanieczyszczeń; 7) utrzymanie wskaźnika „wskaźnik optymalnego siedliska” na właściwym poziomie (FV), tj. 5 lub więcej ocen A i żadnej oceny C wskaźników pomocniczych (szczegóły w metodyce).

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Wykaszenie łąk świeżych z rzędu <i>Arrhenatheretalia</i> .	Koszenie łąk na łącznej powierzchni ok. 2,74 ha. Łąki kosić nie rzadziej niż co 2-3 lata (w drugiej połowie września). Biomasę usuwać poza obręb łąk (opcjonalnie wynieść poza rezerwat). Koszenie łąk na działkach prywatnych uzależnione od zgody właścicieli gruntów.	1) Nadleśnictwo Kolbudy: biochory: 56, 58; wydz. 96 d, 96f ⁴⁾ , dz. ewid. 3096/2, 3096/3 obręb Glinicz, gmina Żukowo ⁵⁾ ; 2) Własność prywatna: biochory: 26, 32, 70, 82; dz. ewid.: 286/3, 286/2, 233, 227 obręb Glinicz, gmina Żukowo.
2.	Montaż i utrzymanie infrastruktury związanej z udostępnieniem.	1) Tablice edukacyjno – informacyjne - w miarę aktualnych potrzeb; 2) tablice urzędowe informujące o formie ochrony - w miarę aktualnych potrzeb.	Obszar rezerwatu
3.	Budowa infrastruktury związanej z udostępnieniem.	Budowa kładki przez rz. Radunię.	Dz. ewid.: 3096/2, 3096/3 obręb Glinicz, gmina Żukowo.
4.	Częste kontrole rezerwatu, a w przypadku stwierdzenia konieczności pilnowanie rezerwatu.	Corocznie w miesiącach wzmożonego ruchu w miarę aktualnych potrzeb.	Obszar rezerwatu
5.	Ocena efektów podejmowanych działań ochronnych.	Co 6-10 lat.	Obszar rezerwatu objęty działaniami ochronnymi

⁴⁾ Nadleśnictwo Kolbudy, Obręb Skrzyszewo, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2016 - 2025.

⁵⁾ Powiatowy Zasób Geodezyjno-Kartograficzny w Kartuzach, stan na 2021.

Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁶⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
<i>Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
1.	9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	Remont i utrzymanie infrastruktury związanej z udostępnieniem rezerwatu w celu ograniczenia antropopresji na siedliska przyrodnicze: 1) Montaż i utrzymanie tablic edukacyjno – informacyjnych - w miarę aktualnych potrzeb; 2) montaż i utrzymanie tablic urzędowych informujących o formie ochrony - w miarę aktualnych potrzeb.	Obszar rezerwatu	RDOŚ w Gdańsku.
	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe			
	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)			
	1032 Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	Budowa infrastruktury związanej z udostępnieniem - kładka przez rz. Radunię	Dz. ewid.: 3096/2, 3096/3 obręb Glinicz, gmina Żukowo.	Urząd Gminy Żukowo - po uzyskaniu środków, w porozumieniu z zarządcami gruntów oraz RDOŚ w Gdańsku.
		Częste kontrole rezerwatu, a w przypadku stwierdzenia konieczności pilnowanie rezerwatu, szczególnie w miesiącach wzmożonego ruchu - w miarę aktualnych potrzeb.	Obszar rezerwatu	RDOŚ w Gdańsku oraz uprawnione służby (np. Straż Leśna, Policja).
2.	<i>Działania dotyczące monitoringu⁷⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych</i>			

⁶⁾ Nadleśnictwo Kolbudy, Obręb Skrzyszewo, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2016 - 2025.

⁷⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

	9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	Ocena stanu ochrony co 10 lat, przyjęć wartości wskaźników wg metodyki GIOŚ stosowanej na potrzeby PMS.	Płaty siedliska w obszarze	RDOŚ w Gdańsku
	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe	Ocena stanu ochrony co 10 lat, przyjęć wartości wskaźników wg metodyki GIOŚ stosowanej na potrzeby PMS.	Płaty siedliska w obszarze	RDOŚ w Gdańsku
	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	Ocena stanu ochrony co 10 lat, przyjęć wartości wskaźników wg metodyki GIOŚ stosowanej na potrzeby PMS.	Płaty siedliska w obszarze	RDOŚ w Gdańsku
	1032 Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	Ocena stanu ochrony co 10 lat, przyjęć wartości wskaźników wg metodyki GIOŚ stosowanej na potrzeby PMS.	Cały obszar Natura 2000	RDOŚ w Gdańsku
3.	<i>Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony</i>			
	9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum) 1032 Skójką gruboskorupowa (<i>Unio crassus</i>)	Nie planuje się		

Uzasadnienie

Regionalny dyrektor ochrony środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

Plan ochrony dla rezerwatu „Jar Rzeki Raduni” został ustanowiony zarządzeniem Nr 28/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2012 r. poz. 3434). Następnie, zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 lipca 2016 r. zmieniono zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2552).

Zmiana treści załącznika nr 4 (obecnie nr 1) do zarządzenia polega na doprecyzowaniu zagrożeń istniejących i potencjalnych dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru. Kody zagrożeń dla poszczególnych przedmiotów ochrony (określonych załącznikiem nr 1 do niniejszego zarządzenia) podano zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Podręcznik Platforma Komunikacyjno-Informacyjna. Plany zadań Ochronnych Natura 2000, jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Wersja 2013.2”.

Zmiana treści załącznika nr 5 (obecnie nr 2) do zarządzenia polega na doprecyzowaniu celów działań ochronnych i wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską, aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

1. indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
2. kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
3. indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
4. indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
  - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
  - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
  - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
  - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);

- e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
- f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Waloryzacji wskaźników dla poszczególnych przedmiotów ochrony dokonano na podstawie informacji zawartych w dokumentacji do planu ochrony rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni”, w tym analizy zdjęć fitosocjologicznych wykonywanych w poszczególnych zbiorowiskach roślinnych. W związku z tym oceny są szacunkowe i dotyczą całego obszaru. Nie jest zatem możliwe podanie liczby stanowisk oraz różnicowanie ocen w oparciu o podanie liczby stanowisk mających ocenę właściwą (FV), niezadowolającą (U1) lub złą (U2).

Siedlisko 9160 Grąd subatlantycki

Powierzchnia siedliska według SDF (aktualizacja styczeń 2021) wynosi 45,17 ha, wg proponowanej zmiany SDF 51,38 ha.

Założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV) za wyjątkiem wskaźnika „gatunki obce geograficznie w drzewostanie”, który został oceniony jako niezadowolający (U1). Nie przewiduje się poprawy wskaźnika do stanu właściwego (FV), tj. <1% i nie odnawiające się, w okresie obowiązywania planu ochrony rezerwatu. Nie zaplanowano działań ochronnych zmierzających do eliminacji gatunków obcych m.in. sosny i świerka. Obserwuje się jego stopniowe wydzielanie/obumieranie..

Na podstawie opisu zbiorowiska grądów oraz zdjęć fitosocjologicznych warstwa zielna siedliska 9160 cechuje się bogatym składem florystycznym, z wyjątkowo liczną grupą gatunków regularnie występujących z rzędu *Fagetalia*, klasy *Quercus-Fagetea* oraz towarzyszących. Ogół fitocenoz lasu dębowo-grabowego występujących w obszarze identyfikuje się z zespołem *Stellario-Carpinetum*, a odrębności od jego charakterystycznej kombinacji gatunków, jak również nawiązania do *Tilio-Carpinetum* i *Aceri-Tilietum*, traktuje się jako lokalną specyfikę grądów przełomu Raduni. Przejawia się ona, poza wymienionymi wyżej jej cechami, także: wyjątkowym bogactwem składu florystycznego (do 75 taksonów roślin naczyniowych w płacie) i obecnością gatunków górskich, w tym bardzo rzadkich, np.: przewiercień długolistny *Bupleurum longifolium* i żebrowiec górski *Pleurospermum austriacum*.

W zakresie pozostałych wskaźników brak wystarczających danych do ich zwaloryzowania.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Powierzchnia według SDF (aktualizacja styczeń 2021) wynosi 1,49 ha, wg proponowanej zmiany SDF 3,60 ha. Założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV). Ocen dokonano na podstawie analizy zdjęć fitosocjologicznych. Fitocenozy zespołu *Fraxino-Alnetum*, znajdujące się w granicach rezerwatu, odróżniają się od płątów *Ficario-Ulmetum* występowaniem licznych gatunków szuwarowych i olsowych, przy obecności podstawowych składników charakterystycznych dla związku *Alno-Ulmion* i jednocześnie zubożonym udziale gatunków charakterystycznych z rzędu *Fagetalia* i klasy *Quercus-Fagetea*. Przedstawiają tu one swoistą lokalną kombinację gatunków, której znamioną cechą jest występowanie jako panującego lub na wpół panującego składnika runa, górskiego gatunku świerzębka kosmatego *Chaerophyllum hirsutum*.

W odniesieniu do wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie” należy wskazać, iż stwierdzono skąpe występowanie niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* w 2 lokalizacjach.

W zakresie pozostałych wskaźników brak wystarczających danych do ich zwaloryzowania.

91F0 Łęgowe lasy dębowo- wiązowo- jesionowe

Powierzchnia siedliska według SDF (aktualizacja styczeń 2021) wynosi 0,96 ha, wg proponowanej zmiany SDF 10,64 ha.

Założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV).

W zakresie oceny wskaźnika „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa” należy wskazać, iż warstwa zielna siedliska jest bujna i pokrywa zwykle 70-90% powierzchni i wykazuje kilka aspektów sezonowych. Do najobficiej występujących jej składników należą: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, śledziennica skrętnolistna *Chrysosplenium alternifolium*, szczyr trwały *Mercurialis perennis*, gwiazdnica gajowa *Stellaria nemorum* i pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, czyli gatunki charakterystyczne.

Gatunkami dominującymi w drzewostanie są olsza czarna *Alnus glutinosa* i czeremcha zwyczajna *Padus avium*. W przypadku 2 zdjęć fitosocjologicznych dominantem jest gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska: olsza szara *Alnus incana* pochodząca z nasadzenia oraz świerk pospolity *Picea abies*. W warstwie krzewów największy udział ma czeremcha zwyczajna. W warstwie zielnej dominują gatunki typowe dla łęgu – obserwuje się znaczący udział gwiazdnicy gajowej *Stellaria nemorum*, podagrycznika pospolitego *Aegopodium podagraria*, szczyru trwałego *Mercurialis perennis*, pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*.

Jeśli chodzi o wskaźnik „różnorodność gatunkowa warstwy krzewów” to występują: olsza szara *Alnus glutinosa*, czeremcha zwyczajna *Padus avium*, wiąz górski *Ulmus glabra*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, leszczyna pospolita *Corylus avellana*, wierzba krucha *Salix fragilis*. Pominięto gatunki występujące wyłącznie skąpo lub bardzo skąpo (+): olsza szara *Alnus incana*, trzmielina pospolita *Euonymus europaea*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, wierzba purpurowa *Salix purpurea*, klon jawor *Acer pseudoplatanus*, dąb szypułkowy *Quercus robur*. Określono gatunki ogólnie w obszarze, nie zaś liczbę na poszczególnych stanowiskach, w których wykonywano zdjęcia fitosocjologiczne.

Na jednym z badanych stanowisk stwierdzono występowanie świerka pospolitego zajmującego 25-50% badanej powierzchni. Niemniej jednak nie ma to wpływu na ocenę ogólną tego wskaźnika w obszarze. Podobnie w przypadku gatunków inwazyjnych, gdzie stwierdzono skąpe lub bardzo skąpe występowanie niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora* w płatach siedliska.

W zakresie pozostałych wskaźników brak wystarczających danych do ich zwaloryzowania.

1032 Skójka gruboskorupowa

Małż notowany na całej długości odcinka rzeki Raduni, osiągający zagęszczenia populacji 2,2-17,0 osobnika/m². Założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV).

W zarządzeniu dokonano także zmiany treści załączników 6 i 7 (obecnie nr 3 i 4).

W załączniku nr 3 do zarządzenia uporządkowano rodzaj i zakres działań ochronnych poprzez opisanie sposobu ich wykonywania (w szczególności w zakresie koszenia łąk świeżych z rzędu *Arrhenatheretalia*), a także wskazano lokalizację działań ochronnych w oparciu o aktualne dane (plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kolbudy na lata 2016-2025 oraz Powiatowy Zasób Geodezyjno-Kartograficzny w Kartuzach, stan na 2021). Z załączników usunięto zadanie: remont 2 kładek drewnianych – obecnie kładki nie istnieją i uległy całkowitemu rozpadowi, a ich remont lub odbudowa jest niemożliwa. W załącznikach dodano działanie: budowa kładki przez rz. Radunię. Jest to działanie, które planowała wykonać w roku 2019 Gmina Żukowo, jednak ze względu na wysokie koszty budowy działania zaniechano. Niemniej jednak ze względu na umożliwienie przejścia przez rzekę do stacji kolejowej PKP Babi Doły osobom odwiedzającym rezerwat i mieszkańcom m. Babi Dół, w niegdyś wykorzystywanym przez nich miejscu, wskazano jako działanie ochronne budowę infrastruktury związanej z udostępnieniem - kładki zlokalizowanej na działkach ewidencyjnych wskazanych w zarządzeniu – po uzyskaniu środków przez Urząd Gminy Żukowo.

W załączniku nr 4 dokonano analogicznych zmian w opisie działań ochronnych dotyczących ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie

i obszarów ich wdrażania. Ponadto, zaplanowano monitoring przedmiotów ochrony w obszarze. W obu załącznikach dodano zadanie: montaż i utrzymanie tablic urzędowych informujących o formie ochrony - w miarę aktualnych potrzeb. Jako podmiot odpowiedzialny wskazano RDOŚ w Gdańsku.

Usunięto załączniki nr 8 i 9, ponieważ szlaki udostępnione w rezerwach przyrody wskazuje się na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 i 18 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody w odrębnym zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Ponadto, usunięto załącznik nr 10, ponieważ działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011 oraz realizacji celów działań ochronnych określono w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

Bez zmian pozostawiono załączniki nr 1 i 2 w treści zarządzenia Nr 28/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni”, które to zostały zmienione w treści zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 lipca 2016 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni”.

Załącznik nr 3 w treści zarządzenia Nr 28/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28 września 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jar Rzeki Raduni” nie ulega zmianie.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Nadleśnictwo Kolbudy (pismo Zn. spr.: ZG.7210.1.2022 z dnia 25 stycznia 2022 r.) oraz Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Gdańsku (pismo Zn. spr.: ZO.7212.4.2022 z dnia 24 stycznia 2022 r.). Nie wniesiono żadnych uwag. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie pismem GD.RZŚ.415.1.2022.MBC.1 z dnia 25 stycznia 2022 r. zaopiniowało projekt bez uwag.

Projekt został także zaopiniowany przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska (wiadomość e-mail z dnia 20 stycznia 2022 r.). Zgłoszono wątpliwość co do warunkowania wykonania działania polegającego na budowie infrastruktury związanej z udostępnieniem – kładka przez rz. Radunię od uzyskania środków finansowych. Zwrócono także uwagę na wskazanie Urzędu Gminy Żukowo jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania jako możliwe przekroczenie ustawowego upoważnienia w zakresie nałożenia na inne podmioty obowiązku podjęcia danych działań. W odpowiedzi na powyższe, poproszono Urząd Gminy Żukowo, aby w ramach udziału społecznego zajął stanowisko w tej sprawie, gdyż to ten podmiot był zainteresowany realizacją działania.

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373). Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany planu ochrony oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC.6320..... z dnia ..... r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, w prasie (..... z dnia

Projekt zarządzenia został ..... zaopiniowany, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) przez Radę Gminy Kartuzy, Somonino, Żukowo...

Ponadto swoją opinię na temat projektu zarządzenia wyraziła Regionalna Rada Ochrony Przyrody (Uchwała.....

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) projekt planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych ekoportal.gov.pl (pod numerem karty.....)

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464) z Wojewodą Pomorskim, pismem nr ..... z dnia .....